

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-924
від « 3 » грудня 2020 року

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

Щодо законопроекту
реєстр. №4430 від 26.11.2020

Асоціація міст України (далі - АМУ) розглянула проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-Co V-2» (реєстр. №4430 від 26.11.2020), що знаходиться на розгляді Комітету.

Законопроектом 4430, зокрема, пропонується:

списати податковий борг (у тому числі, штрафні санкції і пеню) платників податків, що не перевищує 3060 грн., що обліковувався станом на 1 листопада 2020 року;

звільнити платників єдиного податку першої групи від сплати єдиного податку на період грудень 2020 року - травень 2021 року.

АМУ не заперечує необхідність підтримки платників податків на період карантину через запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів разом з тим, зауважуємо що політика держави у цьому питанні повинна бути збалансована та враховувати інтереси не тільки платників податків з точки зору зменшення податкового навантаження, а й місцевого самоврядування для досягнення балансу ресурсів необхідних громадам для забезпечення належного фінансування галузей освіти, охорони здоров'я, соціальних послуг та інших, а також надання у громадах якісних і доступних послуг.

АМУ без надання належних компенсаторів не підтримує в цій частині запропоновані законодавчі ініціативи з наступних причин:

1. Запропоновані зміни негативно вплинуть на фінансову спроможність бюджетів місцевого самоврядування, зменшивши їх обсяги та призведуть до розбалансування бюджетів міст, сіл, селищ, а також до недофінансування заходів у сфері освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення та інших, в тому числі заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної інфекції.

За попередніми розрахунками АМУ втрати по єдиному податку складуть від 45,0 млн грн. до 49,0 млн грн щомісячно; за півроку, як це передбачено законопроектом - до 290,0 млн грн.

Положення щодо списання податкового боргу платникам податків у разі, якщо сукупний розмір боргу платника за усіма податками і зборами не перевищує 3060 грн та його не погашено станом на 01.11.2020, стосується 4 млн боржників на суму податкового боргу 1,3 млрд грн. А це недоотримані доходи як місцевого, так і державного бюджетів (у пояснювальній записці відсутній поділ боргу по рівнях бюджетів та по податках).

2. В порушення статті 142 Конституції України, частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України законопроектом не запропоновано механізму компенсації втрат місцевих бюджетів для досягнення їх збалансованості.

У пояснювальній записці в частині фінансово-економічного обґрунтування відмічається, що реалізація законопроекту не потребує фінансування з державного бюджету, що не відповідає дійсності, оскільки надання додаткових податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів. Тому пропозиції по законопроекту є незбалансованими.

3. Законопроект у цій частині порушує такі принципи податкового законодавства як рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації і соціальної справедливості та загальності оподаткування.

Законопроектом в частині єдиного податку передбачаються податкові преференції для платників тільки першої групи.

Метою законопроекту є підтримка платників податків на період карантину, але в пояснювальній записці не доведено чому:

- преференції передбачені саме для цієї категорії платників;
- на період грудень 2020 року – травень 2021 року;
- сума боргу визначена саме у такому обсязі.

Запропоноване списання податкового боргу поширюється на усіх фізичних осіб, а не лише на тих платників податків, які реально потребують державної підтримки в умовах карантину, (зокрема, тих, що на сьогодні втратили доходи з об'єктивних причин), тобто, пропонується норма поширюватиметься і на несумлінних платників податків також. В подальшому такі ініціативи сприятимуть умисному формуванню податкового боргу або його нарощуванню несумлінними платниками податків, а також будуть послаблювати платіжну дисципліну серед платників податків.

Під звільнення від сплати єдиного податку потрапляють усі платники першої групи, значна частина з яких під час запровадження Урядом обмежувальних карантинних заходів, як і раніш, повноцінно здійснює торгівлю продовольчими товарами та отримує відповідні доходи і по суті не потребує такої підтримки на відміну від інших платників.

Такий підхід не є справедливим.

4. АМУ черговий раз звертає увагу на неприпустимість втручання держави у діяльність місцевого самоврядування, зокрема щодо встановлення додаткових податкових пільг з місцевих податків та зборів.

Чинним законодавством (Конституція України, Податковий кодекс України (далі - ПКУ), Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні») органи місцевого самоврядування наділені повноваженнями з прийняття рішень про встановлення місцевих податків та зборів та надання податкових пільг по них, до яких, зокрема, відносяться зазначені податки, і у разі необхідності вони можуть самостійно визначати податкові пільги та порядок їх застосування.

Парламентом вже схвалено низку законодавчих актів, якими вже встановлено певні податкові пільги та послаблення на час карантину, а також запроваджено

заходи, що дозволяють пом'якшити наслідки економічної кризи спричиненої поширенням коронавірусної інфекції. Зокрема, Законом №591-IX від 13.05.2020 внесені зміни до ПКУ, якими органам місцевого самоврядування надано право у стислі терміни за спрощеною процедурою приймати у 2020 році рішення про зменшення ставок єдиного податку та інших місцевих податків. Законопроектом передбачається запровадження стимулюючих заходів з підтримки галузей економіки за рахунок бюджетів базового рівня. Разом з тим, надання пільгових преференцій по податках державного бюджету по тих самих галузях економіки авторами законопроекту не запропоновано.

5. Як свідчить практика стимулювання діяльності будь-яких суб'єктів господарювання шляхом надання їм права на застосування пільгових режимів не призводить до покращення діяльності вказаних суб'єктів чи суттєвого збільшення їх продуктивності, а, навпаки, призводить до ускладнення адміністрування податків та створення різних схем податкової оптимізації.

6. Надання податкових пільг не узгоджується з положеннями Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного Україною з Міжнародним валютним фондом 2 червня 2020 року, відповідно до якого Україна взяла на себе зобов'язання утримуватись від запровадження нових звільнень від сплати податків або податкових пільг.

Запровадження Урядом карантинних заходів на початку 2020 року спричинило значне недоотримання коштів місцевими бюджетами у поточному бюджетному періоді. Через такі обмежувальні заходи платники податків вимушені скорочувати та припиняти свою діяльність, наслідком яких є падіння надходжень до місцевих бюджетів усіх бюджетоутворюючих податків: ПДФО, плати за землю, єдиного податку та інших. Через продовження певних обмежувальних карантинних заходів така тенденція продовжиться і у наступному бюджетному періоді.

Крім цього, законопроектом реєстр. №4429 від 26.11.2020, який є системно пов'язаний з законопроектом 4430, зокрема, пропонується звільнити суб'єктів господарювання від сплати орендної плати за договорами оренди комунального майна через що бюджети місцевого самоврядування також нестимуть суттєві втрати.

Вважаємо, що такі законодавчі ініціативи потребують доопрацювання в частині належного балансування доходів та видатків державного та місцевих бюджетів.

Враховуючи зазначене, АМУ пропонує:

1. Замість звільнення платників від сплати податків або списання несплачених вчасно до бюджету платежів розглянути питання надання платникам відстрочення або розстрочення зобов'язань на час карантину.

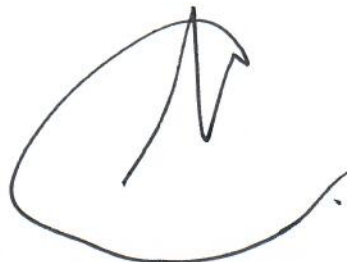
2. Продовжити на 2021 рік надане органам місцевого самоврядування право у стислі терміни за спрощеною процедурою приймати рішення про зменшення ставок місцевих податків та зборів, виклавши пункти 52⁶, 52⁷ підрозділу 10 розділу XX ПКУ в редакції що додається.

3. Як компенсатор закріпити місцевий акциз на пальне в загальному фонді місцевих бюджетів.

Додаток на 2 аркушах.

Виконавчий директор Асоціації

Вик. Кобялко В.Г.,
(044) 486-28-41

О.В. Слободжан

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ПРОПОЗИЦІЙ

Чинна редакція Податкового кодексу України	Зміст відповідного положення в редакції АМУ	Пояснення змін
ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ РОЗДІЛ XX. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ		
<p>52⁶. Надати органам місцевого самоврядування у 2020 році право прийняти рішення про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів щодо зменшення ставок єдиного податку, та/або плати за землю, та/або податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб.</p>	<p>52⁶. Надати органам місцевого самоврядування тимчасово, на період по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), право прийняти рішення про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів щодо зміни розміру ставок, встановлення та/або зміни коригувальних коефіцієнтів до встановлених ставок, зміни об'єкта оподаткування, зміни порядку справляння чи надання податкових пільг.</p>	<p>Через невизначеність термінів завершення карантину, встановленого КМУ з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), пропонується продовжити дію запровадженого механізму оперативного розгляду ОМС питань внесення змін по ставках місцевих податків та зборів та прийняття місцевими радами відповідних рішень у стислі терміни. Це забезпечить:</p> <ul style="list-style-type: none"> - справедливий підхід до платників податків у визначенні найбільш постраждалих від карантинних заходів галузі бізнесу для на дання їм підтримки (зокрема, у вигляді пільг по місцевих податках та зборах) і не разом усіх: хто працює під час карантину і хто ні, і не індивідуально, а за галузями;
<p>52⁷. Встановити, що у 2020 році на проекти рішень, рішення сільських, селищних, міських рад, рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перенективним планом формування територій громад, про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів щодо зменшення ставок єдиного податку, та/або плати за землю, та/або податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, прийняті відповідно до пункту 52⁶ підрозділу 10 розділу XX кодексу, не поширюється підпункт 4.1.9 пункту 4.1 та пункт 4.5 статті 4, підпункт 12.3.4 пункту 12.3, підпункт 12.4.3 пункту 12.4 (у частині строку прийняття та набрання чинності рішень) та пункт 12.5 (у частині строку набрання чинності рішеннями) статті 12 Податкового кодексу України, Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", частина третя статті</p>	<p>52⁷. Встановити, що тимчасово на проекти рішень, рішення сільських, селищних, міських рад про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів, прийняті відповідно до пункту 52⁶ підрозділу 10 розділу XX цього Кодексу, не поширюється підпункт 4.1.9 пункту 4.1 та пункт 4.5 статті 4, підпункт 12.3.4 пункту 12.3, підпункт 12.4.3 пункту 12.4 (у частині строку прийняття та набрання чинності рішень) та пункт 12.5 (у частині строку набрання чинності рішеннями) статті 12 Податкового кодексу України, Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", частина третя статті</p>	<p>- справедливий підхід до платників податків у визначенні найбільш постраждалих від карантинних заходів галузі бізнесу для на дання їм підтримки (зокрема, у вигляді пільг по місцевих податках та зборах) і не разом усіх: хто працює під час карантину і хто ні, і не індивідуально, а за галузями;</p>

<p>4.5 статті 4, підпункт 12.3.4 пункту 12.3, підпункт 12.4.3 пункту 12.4 (у частині строку прийняття та набрання чинності рішень) та пункт 12.5 (у частині строку набрання чинності рішеннями) статті 12 Податкового кодексу України, Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", частина <u>третья</u> статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації", <u>Закон України</u> "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".</p>	<p>15 Закону України "Про доступ до публічної інформації", Закон України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".</p>	<p>- досягнення збалансованості місцевих бюджетів та зменшити негативні наслідки від ненадходження коштів до бюджетів.</p>
---	--	--